

MANIFEST PER LA DEFENSA DEL PATRIMONI PAISATGÍSTIC DE RIBA-ROJA DE TÚRIA CONTRA L'AMENÇA D' UNA URBANITZACIÓ ABUSIVA

FÒRUM CIUTADÀ DE RIBA-ROJA

Per a tot aquell que tinga una mínima capacitat d'observació no hauran passat desapercebuts els canvis que han transformat el paisatge de la nostra comarca. Des de qualsevol punt cardinal es podrà vore com les vivendes unifamiliars, les línies elèctriques, les carreteres, les naus industrials i les transformacions van escampant-se pel territori, un espectacle trist per a alguns i de progrés per a altres.

Els distints padrons que apareixen cada any mostren el creixement demogràfic desmesurat en què està immersa la comarca. Cada any La Pobla de Vallbona, Riba-roja de Túria i Lliria es disputen el dubtós privilegi de ser les poblacions que més creixen de la comarca. S'impulsa així la creació de noves urbanitzacions, de traçat horitzontal i de preus alts, que resumisen l'essència del model de qualitat de vida més estés en la actualitat.

Ara bé, i els que vivim ací, ¿en què ens beneficia tot açò?. La resposta és clara: en res. Durant els anys huitanta existia certa lògica en la creació de sòl urbà extensiu per dos motius: el primer era la regularització de la situació d'un entramat de xalets il·legals de segona residència que durant trenta anys anaren escampant-se pel territori aprofitant una falta de regularització; el segon constituïa una forma d'aconseguir un llinar suficient de població que justificara la creació de certes infraestructures i equipaments per a la població local. La població necessària podia abastar-se aprofitant la tendència de la capital a expandir-se.

No-res justifica l'urbanització en una densitat tan elevada com la que s'ha abastat i s'està abastant en determinades zones de Riba-roja: Traver, Santa Mònica, Molinet, Monte Alcedo, Mas d'Escoto; totes elles suposen una gran pèrdua per al nostre poble fet del qual hem sigut conscients a *posteriori* i per tant tard, perquè destruïren i destruïsen paratges emblemàtics per a la població que els utilitzava com zones d'esplai i oci durant generacions.

Les coses no han de valorar-se com el que són, sinó com el que poden ser i no són. Este desenvolupament urbanístic amb caire especulatiu no ha servit perquè els ciutadans, especialment els joves, puguin accedir a una vivenda digna; s'han destruït paratges irrepetibles i a més el sistema pel qual operen les grans promotores i constructores (a base de subcontractes) ha reduït el benefici esperat, doncs els que més profit han tret d'esta situació no són precisament els ciutadans corrents. D'altra banda, este exemple aplicable a d'altres a la comarca, produís un efecte pervers puix els servicis i equipaments, els quals justificaven una urbanització semblant, queden davant tal allau de població, insuficients. De la mateixa manera que els veïns que han optat per viure a Riba-roja ho feren convençuts que trobarien la qualitat de vida desitjada, la realitat, en canvi, ens mostra el contrari: un centre de salut mal dimensionat, una xarxa de carreteres paupèrrima, places de col·legi en barracons i un etcètera que podria allargar-se massa són els efectes afegits gens desdenyables. A la fi tots resultem perjudicats, els nous i els antics residents.

Arguments a favor del desenvolupament ferotge n'hi ha i molt sòlids. Tots ells es

fonamenten en una premissa per la qual el sòl cal que tinga el màxim rendiment econòmic possible, per tant on hi ha agricultura no tradicional o foresta haurien d'haver-hi vivendes o indústries, usos tots ells, sota esta visió, més rentables. Un terreny urbanitzable o urbà que ha sigut qualificat pot multiplicar per quinze, vint, trenta..., el seu preu inicial. Esta lògica té diversitat de problemes però és quasi irrefutable quan el terreny on s'aplica manca de valor econòmic. Per la mala conjuntura agrícola actual els nostres camps de cítrics i horta són un d'estos espais, com també ho són els límits de ribera i la muntanya.

Tanmateix l'argument del desenvolupament a tot preu és pervers i passa factura, no a curt termini, però sí a llarg termini. La població, davall esta dinàmica, augmenta progressivament; esta població requerís de servicis, d'infraestructures i les arque municipals són incapaces de cobrir tal necessitat, i aquells equipaments que ja existien, queden ràpidament saturats. D'altra banda es realitza un canvi irreversible; la terra, que és un bé heretat, mil·lenari i infinitament productiu se cimenta i s'esgota per a edificar vivendes, les quals donen beneficis ràpids però que maten el que ha tardat mil·lennis en crear-se. Per tant la decisió de bescanviar agricultura i espais naturals per construcció ha de pensar-se de manera planificada, sempre amb reserves i intentant per tots els mitjans preservar un bé molt preat.

Es podria llavors replicar: ¿Per a què volem aleshores una agricultura que no produïx diners i que és un assumpte de majors on els jóvens ja no participen?. Bé, primer hi ha que remarcar que pocs agricultors en la actualitat viuen de l'agricultura, la treballen a temps parcial i per tant és una activitat complementària de la renda principal. L'agricultura actual a la comarca es fonamenta en la citricultura, activitat que està certament en crisi, no de preus al consum, però sí de preus que es paguen a l'agricultor per la seua producció. D'açò es dedueix que la problemàtica principal és d'una altra índole i se centra en els abusos que es cometen en la comercialització que es realitza del producte. Les solucions passen per millorar estos canals de comercialització i per a això hi ha que ser imaginatius, pensar en la forma d'estalviar en estos costs. D'altra banda existix la problemàtica de l'edat mitjana de l'agricultor; efectivament solen ser persones que superen els cinquanta anys i no pareix haver-hi relleu generacional, ara bé, els jóvens no saben, per norma general, res del camp; no coneixen ni varietats, ni mètodes, ni noció alguna; és a dir, els seus valors i les seues aspiracions estan totalment desvinculades d'allò que ha sigut el model de vida tradicional per excel·lència, l'agricultura.

Cap cosa pot canviar sense dos factors fonamentals: voluntat i imaginació, al cap i a la fi no oblidem allò dit, que l'agricultura ja és a dia de hui una activitat a temps parcial que no constituïx la renda familiar principal a Riba-roja. Posen-s'hi cursos i tallers locals per al foment de l'agricultura en la joventut; busquen-s'hi mesures que milloren la comercialització del producte, hi ha multitud de fórmules, des d'una marca local o comarcal de qualitat (taronges del Camp de Túria per dir alguna cosa), passant per explotar a fons la comercialització directa des de l'agricultor al consumidor (no oblidem que comprem les taronges en centres comercials que són els principals explotadors de l'agricultor), apostant per la diversitat de cultius, aplicar un model d'agricultura ecològica, etc. Solucions n'hi ha si es busquen.

Tanmateix res d'açò succeïx; és més fàcil plantar vivendes; produïx beneficis immediats, els agricultors, totalment deseparats per l'administració, i de vegades

pressionats per la mateixa per a vendre, assumixen la seua sort i preferixen traure un rendiment alt i ràpid als seus camps, encara que en el fons, els deu de pesar en l'ànima saber que eixe producte refinat per tantíssims anys d'evolució que són les seues terres, es fa malbé.

Si els espais agrícoles estan “*en jaque*”, els forestals (o millor dit la muntanya) estan “*en mate*”. La propietat no municipal de les parcel·les dificulta la gestió, i açò és un argument ideal per a “deixar fer”. Els pinars que sobreviuen en esta comarca tenen els dies comptats a no ser que canvie la mentalitat política cap a un ús sostingut del territori i cap a una actitud defensora del que és renovable, del que ha existit sempre.

A Riba-roja li queda un patrimoni natural molt malparat, esguitat de cases de camp, d'abocadors i d'altres afeccions; però este existix, i tenim l'obligació de respectar-lo, de cuidar-lo i de millorar-lo. Una altra vegada són els poders públics els que tenen l'última paraula, poden actuar i tenen mecanismes per a fer-ho, fixem-nos ara en el municipi veí de Vilamarxant que ha sigut capaç de protegir millor o pitjor les seues Rodanes, però almenys ha fet l'esforç. ¿Nosaltres com a poble no tenim en este àmbit cap responsabilitat? S'argumentarà des de certs sectors que ja es fan coses, que se segueix el Pla General d'Ordenació Urbana estrictament, que s'està pensant en fer açò i allò..., però la realitat impera i és la que és, l'amenaça d'urbanitzar Porxinos i les agressions a la muntanya del Frare, per posar dos exemples clars que fonamenten esta anàlisi.

No podem delegar el futur del nostre territori en mans únicament dels polítics. La responsabilitat cívica no és patrimoni polític, és un dret i deure social, ja és hora de què existisca ciutadania implicada, conscienciada, que demande a la classe política local allò a què té dret a demandar, que dirigisca el rumb del desenvolupament de la seua població i que siga capaç, per ella mateixa, de canviar situacions que li perjudiquen. La tasca del polític, no s'oblida, és la de gestionar i defensar els interessos de la comunitat per damunt d'interessos individuals.

Volem apropar-nos al ciutadà que sap que alguna cosa està passant, que sap que no participa d'este desenvolupament de formigó, que estima el seu poble com entitat paisatgística i cultural més enllà de què siguem 20.000 o 30.000 habitants, que vol qualitat de vida i poder-li dir al seu fill o filla, sense recórrer a la fredor dels arxius o a velles fotografies, com era el seu poble i què es feia en ell; s'ho vol dir, això sí, mirant per la finestra i reconeixent en el paisatge l'estampa a la qual està acostumat. ¿Què és el nostre poble sense Porxinos, sense el Frare o sense l'horta?

Una cosa és crear sòl urbà i altra molt distinta és destruir tot el sòl per a què especulen uns pocs; açò, que es pot fer, que és legal, no és ètic, i en el futur condicionarà les noves generacions a viure amb menor qualitat de vida.

Defensa el teu paisatge, és la teua obligació com a ciutadà d'este municipi, ara és Porxinos i demà, què serà?..., qui sap què..., urbanitzar tota la partida del Quint?. No volem el model totalment urbanitzat que ja existix a la nostra comarca, no volem sern una ciutat dormitori sense cap signe d'identitat, volem un poble amb el seu paisatge ordenat, que respecte el seu mediambient, el seu patrimoni, les seues costums, i que respecte, sobretot, als seus ciutadans.

És moment d'alçar la veu, de participar d'allò en el que es creu.

¿Sabies que existix un procés impulsat per l'ajuntament per a realitzar una gestió sostenible del territori que no funciona i que és una pantomima política?

¿Sabies que es vol transformar el teu riu Túria al seu pas pel poble perquè servisca d'atractiu urbanístic?

¿Sabies que l'alcalde va dir literalment en una compareixença que si el València Club de Futbol vol instal·lar-se en este poble li obrirà les portes perquè ho faça on vulga?

¿Tens idea de qui compra els terrenys per a urbanitzar?

¿Creus que existix alguna relació entre el que es paga a l'agricultor al vendre les seues terres i el preu al qual es ven el terreny parcel·lat?

¿Et pareix just que molts jóvens de Riba-roja no puguem aconseguir una vivenda digna mentre observen el ritme vertiginós de construcció especulativa?

¿Estàs disposat a mirar cap a un altre lloc quan es parla d'urbanitzar zones naturals d'important valor paisatgístic?

La Unió Europea i uns altres col·lectius a nivell mundial apunten a la necessitat de mantindre un desenvolupament sostenible, equilibrat, generós amb el paisatge, que no esgote els recursos que es poden renovar, açò és, la terra, els camps, els cultius, les muntanyes, els servicis i infraestructures que es posen en marxa i que són capaços de mantindre's en el temps sense esgotar recursos. ¿No més formigó indiscriminat!

¿T'has parat a pensar a on van las riqueses que generen les urbanitzacions?; ¿les veus per algun lloc?, ¿sí, veritat? ja les veus, concentrades en uns pocs, però la majoria, i sobretot els jóvens, paguem estes pràctiques sobradament, ho comprendràs si tens una hipoteca qualsevol.

Si vols posar-te en contacte amb nosaltres per a què esta plaga no continue, som la plataforma ¡Salvem Porxinos! i anem a cuidar i protegir el territori, hi ha gent de tots els costats, des d'obrers, a ames i amos de casa, mestres d'escola, universitàries i universitaris, els polítics i polítiques que volen estar, jóvens, no tan jóvens, falleres i fallers, naturalistes, esportistes; tots a una.

.....

LI HO DEVEM A PORXINOS (MANIFEST EN DEFENSA DE PORXINOS)

Pareix ser que el fantasma de l'especulació urbanística sobrevola Porxinos. No fa molt a la premsa escrita apareixia la notícia: “ *Juan Bautista Soler, el actual presidente del Valencia C.F., está comprando grandes extensiones de tierra en el Valle de Porxinos (una de las zonas mejor conservadas paisajística y ecológicamente en Riba-roja)* ”. Fa unes setmanes, a jutjar per les declaracions que es podien llegir, tant de l'alcalde de Riba-roja com del propi Soler, tot pareixia indicar que hi havia una intenció clara d'urbanitzar la zona, ara ja és una realitat imminent. Encara que des de l'ajuntament no s'ha fet cap declaració oficial, per als que assistiren a la reunió que es va convocar a petició nostra el passat dia 12 de gener en el marc del procés de l'agenda 21 local, la qüestió quedava ja aclarida. Llàstima que el contingut d'aquella reunió no aplegarà a la majoria dels veïns.

Per a no faltar a la veritat, l'alcalde i els concejals assistents foren clars, receptius a les preguntes i directes en les respostes. El tema de Porxinos suscità un acalorat debat ple de contingut, com no podia ser d'una altra manera quan es tracta d'un espai emblemàtic per als Riba-rogers/es. Quedà ja clara la intenció manifesta de l'alcalde d'aprovar el projecte en el cas que este supose la relocalització de l'actual ciutat esportiva de Paterna on entrena el València C.F.

En l'actualitat, Soler vol fer una mega-urbanització a Porxinos, projecte que ja està exposat en l'ajuntament de Riba-roja i que tot ciutadà hauria de consultar. En el planejament presentat no pot deduir-se (almenys a dia de hui) que el València C.F. vaja a traslladar-se a Porxinos, per tant la qüestió es resumix en una enorme operació urbanística per a traure bons rendiments econòmics, 128 milions d'euros, que suposarà la construcció de 3.460 vivendes i un augment poblacional d'unes 12.000 persones. Una cosa insostenible amb els servicis i equipaments que existixen ara a la població. La intenció és urbanitzar la zona amb vivendes de luxe, un camp de golf i un hotel de cinc estrelles, tot d'un colp, amb la intenció de sanejar el deute del club que presidix.

L'argument principal en favor d'este projecte es fonamenta en el benefici que suposa atraure este tipus d'actuacions per al poble ja que crea llocs de treball. Evidentment açò és cert, no els falta raó, qualsevol activitat urbanística necessita mà d'obra, però: ¿per casualitat el senyor Soler no té ja les seues pròpies constructores? I per què precisament a Porxinos?. ¿Per què construir en una zona catalogada en el Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) com de protecció agrícola i ecològica?. Tal vegada ignorar les recomanacions del PGOU no siga la millor manera d'abastar el desenvolupament sostenible, ¿No és esta finalitat la que es pretén amb la posada en marxa de l'Agenda 21 local?, ¿O és que este organisme sols pretén ser utilitzat únicament de cara a la galeria?.

La construcció d'un camp de golf, d'un hotel i d'una urbanització de luxe és allò vertaderament rellevant, això de la ciutat esportiva no ha de desviar-nos de la qüestió, perquè al cap i a la fi no passarà pel moment d'un "compromís" entre l'alcalde i Soler. La insistència dels mitjans de comunicació en este tema assetjant a l'alcalde insistentment, les pròpies declaracions de les parts implicades, del senyor Soler i del nostre alcalde, i el fet que el projecte s'ha presentat a tota pressa fan pensar en una tremenda operació especulativa que no pot permetre's.

S'argumenta que este tipus d'instal·lacions suposaran que el nom de Riba-roja serà escoltat per tota Europa. Realment no sabem què tindrà açò de bo per als que ja vivim ací, sobretot per als que no anem a obtindre plusvàlua alguna i a canvi anem a tindre uns servicis més massificats, uns majors índexs de tràfic, una pujada del preu del sòl, una pèrdua de sòl agrícola i forestal, de patrimoni cultural, i una pèrdua del paisatge tradicional i emblemàtic com és Porxinos. Que no ens enganyen, el negoci el fan uns pocs i Riba-roja serà el mer suport físic. Volem passejar pels camins d'horta, mantindre "*la ruta del colesterol*" i estar embolicats en naturalesa i no veient asfalt o xalets de luxe; ¿quants de nosaltres ens hem donat llargs passejos en busca de tranquil·litat per les immediacions?. L'objectiu d'un poble és que els seus habitants vivint millor, no que uns altres facen el negoci a costa dels seus habitants. Allò més raonable seria que fórem el conjunt de la ciutadania els que decidírem quin és el futur que volem per al nostre municipi.

D'altra banda als que estem en contra ja se'ns ha acusat de no voler el millor per al nostre poble, argument populista com el que més. Estes acusacions plenes de mala intenció no tenen res a vore amb la realitat, just al contrari. Únicament es tracta d'una perspectiva diferent, més ètica, més fonamentada i més educada. De qualsevol manera tots tenim perfecte dret a rebre la informació necessària per a manifestar la nostra opinió i no és ètic rebre esta informació quan el fet ja està consumat.

Creiem que mamprendre una actuació urbanística d'esta envergadura concretament a Porxinos sols beneficia a una minoria, la de sempre, la que especula, la que traça grans parcs temàtics, aquells que disposen de poder i informació i no dubten en aconseguir majors beneficis en detriment de la majoria que som, justament, els que sempre hem gaudit de la zona. No ens oposem a què vinga el València C. F., este és un altre debat, ens oposem a què es transforme Porxinos, es pot situar la ciutat esportiva en uns altres llocs més adequats sense destrossar l'entorn.

Podem argumentar des del punt de vista mediambiental, ja que la zona complix amb un important paper ecològic, que és un corredor vital entre dos importants paratges: Les Rodanes i la muntanya del Frare, i entre la zona muntanyosa i el riu Túria. Conills, llebres, porcs senglars, genetes, raboses, rèptils, amfibis i moltes aus rapinyaires utilitzen la zona, uns per a traslladar-se, els altres per a caçar i completar així el seu cicle vital. Considerem doncs que l'impacte ambiental és eminentment negatiu. Tant per al paratge de Les Rodanes (Paratge natural municipal declarat sota la llei 11/94 a Vilamarxant que limita amb el Mas de Porxinos) com per a l'entorn del Frare.

Però hi ha uns altres perills majors que considerar. El cedir a les intencions de requalificar els terrenys per a urbanitzar pot suposar obrir les portes a noves requalificacions a la zona, ja que tant les infraestructures creades per a accedir a la urbanització, com la urbanització per ella mateixa afavoririen i servirien de reclam per a noves actuacions. I este fet sí que podria suposar a mig i llarg termini la pèrdua d'un dels patrimonis naturals més valuosos i representatius del nostre poble. La naturalesa és salut i la salut és qualitat de vida i beneficia a tots per igual, a rics i pobres. Este és realment el fons de la qüestió.

Açò és el que volem per a Riba-roja: un poble que cresca de manera ordenada i sostenible; que seguisca tenint llocs com el Frare i com Porxinos on continue desenvolupant-se la biodiversitat natural que és garantia de benestar per a tots, que seguisca mantenint eixe toc especial de poble que encara conserva amb els seus valors culturals i tradicionals; que tinga un paper agrícola funcional, que és per al que la terra està preparada i millorada durant mil·lennis, per a produir, no per a ser destruïda. I tot això no significa no ser innovadors, no ser realistes i no buscar el desenvolupament socioeconòmic de la població, és just al contrari.

La plataforma ¡Salvem Porxinos! creu que si en un futur ve a Riba-roja la ciutat esportiva del València C.F., que no siga a Porxinos, ja que entenem que existixen unes altres ubicacions més adequades i que no suposen agressions mediambientals tan greus.

Unix-te a nosaltres. No et deixes enganyar. No consentisques que davall l'engany de la instal·lació de la ciutat esportiva del València destruïsquen un paratge únic com és Porxinos.